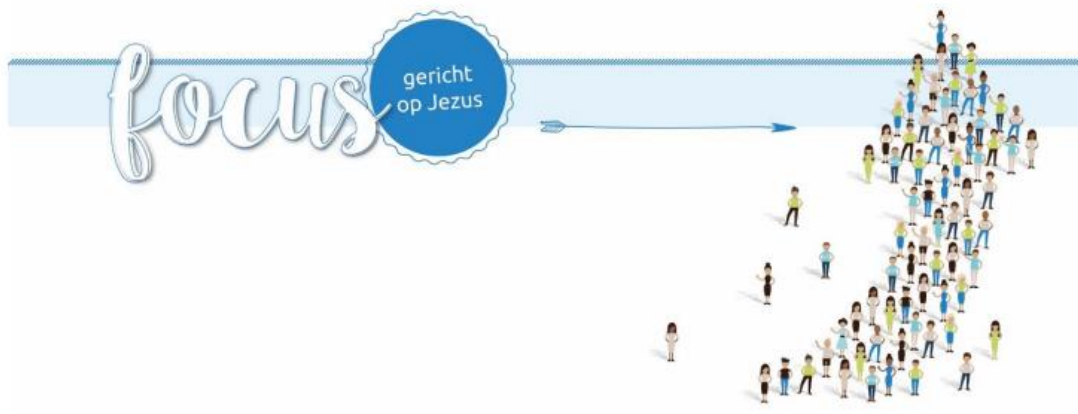

Rapportage eindevaluatie Focustraject

Hervormde Gemeente Beekbergen, mei 2022

1. Inleiding

Per januari 2020 is de Hervormde Gemeente Beekbergen het Focustraject gestart. Eind 2021 is het traject afgerond, en ook in het voorjaar 2022 is Focus nog aan de orde geweest in een serie preken, waarbij elke Focusblok weer aan de orde kwam. Deze uitloop heeft ook te maken met de invloed die de corona-epidemie op het gemeentelven heeft gehad, en daarmee op Focus. Een behoorlijke periode konden diensten, gesprekken en vergaderingen alleen online plaatsvinden. Dat legde veel beperkingen op aan een traject dat het juist moet hebben van onderlinge ontmoetingen, en van het concrete leven.

Desondanks mogen we met dankbaarheid terugkijken op wat wèl gerealiseerd is, en op de positieve respons die er vanuit de gemeente op het Focustraject gekomen is. De coronaperiode heeft namelijk ook de nodige creativiteit naar boven gehaald in het gemeentelven, en Focus heeft daar een positieve impuls aan gegeven.

2. Beleid en identiteit

Zoals in de eindrapportage van de FocusScan in september 2019 bij de start van het traject al is verwoord, ligt de missionaire toerusting in lijn met de missie en visie van de Hervormde Gemeente Beekbergen. Daarin wordt onder andere verwoord dat de gemeente zich “bewust is van ontwikkelingen in de samenleving en zichzelf ten doel stelt om van de christelijke boodschap te getuigen die relevant is voor alle mensen.” De keuze van de gemeente om het Focustraject te volgen beoogt hier invulling aan te geven. Door bewustwording, toerusting en uitdaging worden gemeenteleden hiertoe gemotiveerd.

3. Eindevaluatie

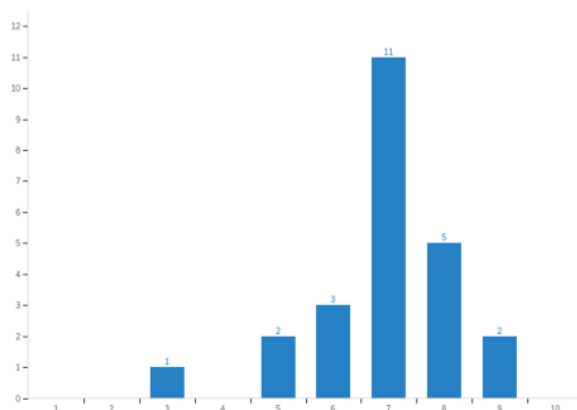
3.1. Cijfers

- Gemeenteleden hebben de online enquête ingevuld van 17/4/2022 tot 24/4/2022.
- De evaluatie is ingevuld door 32 gemeenteleden. Hiervan zijn er in elk geval...
 - 17 lid van een Bijbelkring of gesprekskring
 - 5 lid van het focusteam
 - 7 lid van de kerkenraad
 - 3 niet lid van één van bovenstaande mogelijkheden

- Twee evaluatievragen vroegen om een waarderende score van 0-10. De eerste richt op het persoonlijke vlak, de tweede op de breedte van de gemeente.

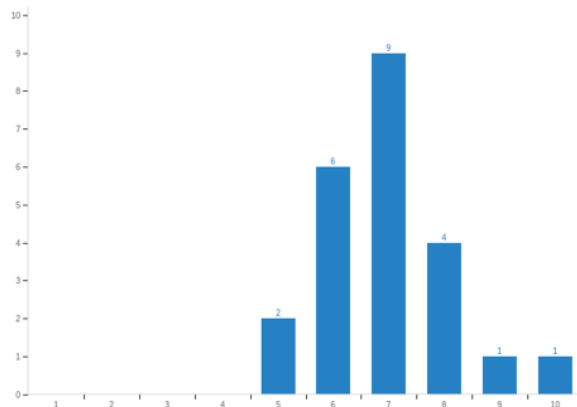
focus

7. Welk cijfer zou je de betekenis van het Focustraject voor jou persoonlijk geven op een schaal van 1-10? (april 2022)

focus

12. Welk cijfer zou je de betekenis van het Focustraject voor de gemeente geven op een schaal van 1-10? (april 2022)

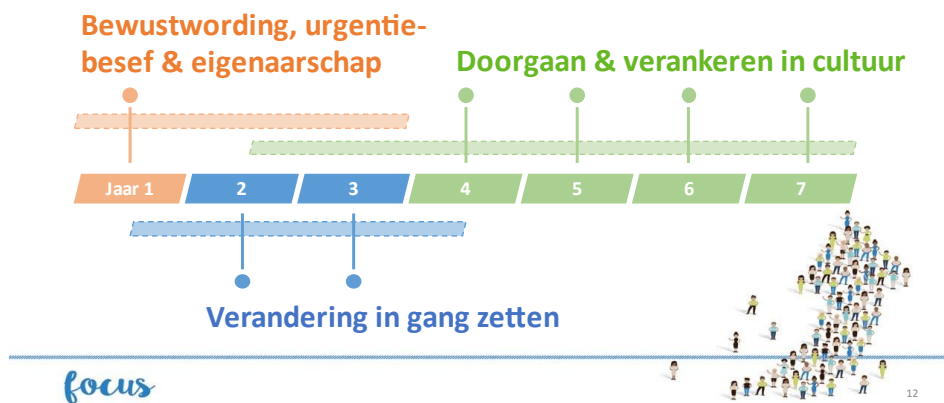

3.2. Uitkomsten uit de evaluatie

- Als wij bovenstaande vergelijken met de midden-evaluatie, is er geen grote verandering te constateren. De waardering van Focus op het persoonlijk vlak wordt nu meer met een 7 dan met een 8 gewaardeerd, maar het beeld blijft positief. Iemand geeft zelfs aan: 'Ik gaf eerder een 8, nu een 7 om aan te duiden dat het een blijvend leerproces is.'
- Groter is het verschil in het aantal respondenten: dat is gedaald van 67 naar 32. In alle geledingen zijn er minder reacties, vanuit kerkenraad, taakgroepleden, bijbelkringleden en – vooral – andere gemeenteleden. Wellicht stond het minder in de belangstelling van het gemiddelde gemeentelid.

- Opnieuw is echter duidelijk: bovenstaande cijferdiagrammen laten zeker een positieve waardering van het Focustraject zien.
- Er is vanuit de Focustaakgroep en door ds. Adriaan Theunisse veel aandacht gegeven aan de beleidsmatige bezinning vanuit Focus op de opbouw van de gemeente. (zie de notitie 'Focus en Beleid'. Dat is niet direct terug te vinden in het tweede cijferdiagram. Maar dat is in dit stadium ook niet te verwachten, om twee redenen:
 1. In veel gemeenten is het gemeentelieven na corona weer net op gang gekomen.
 2. De doorwerking van Focus op het gemeentelieven is een kwestie van langere adem. Er zijn heel positieve aanzetten gegeven, en het komt erop aan dit in de komende jaren te verdiepen en uit te bouwen. Een mooie aanzet hiervoor vormden de themadiensten in het voorjaar van 2022, waarin de thema's van de zes Focusblokken nogmaals onder de aandacht werden gebracht.

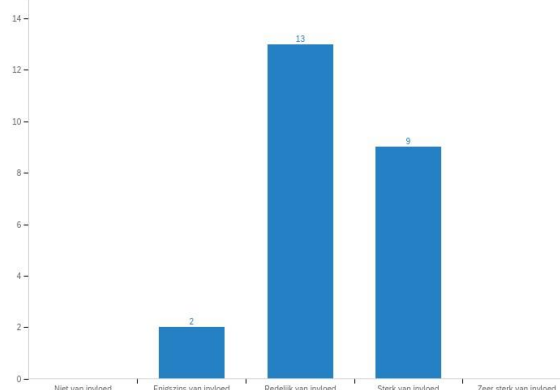
Cultuurverandering vraagt tijd

- De respons geeft verder aan dat men de invloed van corona op het FocusTraject als 'redelijk' ervaart. Bij de midden-evaluatie was dit nog 'sterk'. In de ervaring van mensen ligt de coronaperiode grotendeels achter ons. In werkelijkheid is het gedurende het gehele traject van grote invloed geweest.

focus

2. Het Focustraject is vanwege corona op verschillende onderdelen aangepast. Wat is naar jouw mening de invloed van corona geweest op het Focustraject?

Nog enkele notities naar aanleiding van de eindevaluatie.

- De beperkingen vanwege corona worden veelvuldig en aanhoudend genoemd. ‘maar onze predikant met het Focusteam hebben gedaan wat er maar mogelijk was’.
- Het Focusmateriaal sloot goed aan bij het gemiddelde gemeentelid en gaf aanleiding tot persoonlijke gesprekken op de kringen en tussen gemeenteleden. Er is waardering voor. Ook de Focusdiensten (en de creativiteit eromheen) worden genoemd als inspirerende momenten.
- Zoals hierboven al geschreven: de impact van Focus op het gemeentelieven is in de eindevaluatie nog niet zo zichtbaar. De tendens is positief, maar veel respondenten duiden het als ‘neutraal’. Eén aspect springt eruit: de toerusting voor de praktijk van het dagelijks leven. Het is concreet, en sluit waarschijnlijk ook het meest aan bij het gemiddelde gemeentelid.
- Met regelmaat keert het woord ‘bewustwording’ terug, zoals bij de midden-evaluatie. Ook wordt de sterkere binding in de gemeente onderstreept, en meer openheid in het onderlinge geloofsgesprek.
- Hier en daar klinkt het verlangen door om Focus concreet te maken, om het geloof handen en voeten te geven. Om de bewustwording om te zetten in dagelijkse praktijk. Er is duidelijk meer bewustzijn gegroeid van de roeping om naar buiten te treden.

4. Besprekingen/conclusies

4.1. Focusteam

Het is belangrijk dat na afloop van het Focustraject een nieuw missionair team inspiratie blijft geven aan kerkenraad en gemeente, om de Focusgedachte levend te houden. Vorming en toerusting zijn hierbij van groot belang, zoals bij de verbinding tussen kringwerk en verkondiging. De kerkenraad dient in dit nieuwe team vertegenwoordigd te zijn, bij voorkeur door de predikant en de missionaire ouderling. Als primaire taken zijn te noemen

- a. De missionaire gestalte van de gemeente bevorderen, door bezinning, vorming en toerusting.
- b. De verbinding met missionaire initiatieven onderhouden (IZB, Alpha)
- c. De kerkenraad inspireren, meedenken over het missionair gemeente-zijn

4.2. Grote Kerkenraad

Op 19 mei is door de grote kerkenraad over de uitkomst van de eindevaluatie en de aanbevelingen vanuit het focusteam gesproken. Met dankbaarheid is kennis genomen van de positieve waardering en van de bewustwording en beweging die in gang is gezet of versterkt, zoals uit de respons is op te maken. Het geringe aantal respondenten riep vragen op, alhoewel terecht werd opgemerkt dat dit niet als graadmeter voor het aantal positieve betrokkenen kan worden gebruikt, alsof de focusgedachte uiteindelijk nauwelijks in de gemeente zou leven. Men wist namelijk ook van positief betrokkenen die de evaluatie toch niet hadden ingevuld, vanwege drukte, omdat het aan de aandacht ontsnapt was of omdat men het onvoldoende relevant vond. Het dilemma tussen enerzijds ‘gemeenteleden toerusten om ambassadeur van Christus te zijn in hún netwerk’ en anderzijds ‘als gemeente missionaire activiteiten ontplooiën in het dorp’ is verkend. Hoewel het verschillende accenten zijn, roepen ze als vanzelf elkaar op. Uiteindelijk is vastgesteld dat het goede begin dat gemaakt is nog fragiel is. Het behoeft een vervolg, waarbij de aanbevelingen vanuit het focusteam worden overgenomen. Concreet zijn drie zaken uitgesproken:

- a. Het Focusteam zal met de Taakgroep Vorming en Toerusting samengevoegd worden tot Taakgroep Missionaire Vorming en Toerusting. Deze Taakgroep krijgt de opdracht de Focusgedachte levend te houden en vervolg te geven.
- b. Grondlijnen van de Focusgedachte worden geïntegreerd in de nieuwe beleidsontwikkeling die al in gang is gezet.
- c. Een afspraak met de IZB om een of tweemaal per jaar een coachende ontmoeting te hebben met kerkenraad, Taakgroep of gemeente is wenselijk om de inspiratie levend te houden en expertise toegevoegd te krijgen.

5. Besluit

De eindevaluatie geeft een duidelijk beeld van de manier waarop de Hervormde gemeente Beekbergen met het Focustraject aan de slag is geweest. Het is positief ontvangen en gewaardeerd. Er is een aanzet gegeven in de verdere missionaire bewustwording van de gemeente. Deze aanzet verdient het te worden voortgezet en verdiept, langs de lijnen die in de notitie 'Focus en beleid' worden beschreven.

In de gemeente van Christus spreken wij niet van resultaat, maar van vrucht. Resultaat valt in grafieken af te lezen, maar het werk van Gods Geest in de gemeente en op deze wereld valt niet in cijfers te vangen. Wij leven van geloof en hoop in het werk dat Hij doet door mensenwoorden en -handen heen. Dat draagt vrucht in veelvoud; soms zichtbaar, vaak ook onzichtbaar. Wij mogen onze roeping verstaan in het vertrouwen dat de Heer van de kerk zijn gemeente bouwt. 'Kortom, geliefde broeders en zusters, wees standvastig en onwankelbaar en zet u altijd volledig in voor het werk van de Heer, in het besef dat de inspanningen die u voor de Heer verricht, nooit tevergeefs zijn.' (1 Kor.15:58)

Adriaan Theunisse, predikant-trajectbegeleider Hervormde Gemeente Beekbergen.

Klaas van Meijeren, IZB Focus